

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA
Broj: 127 0 Rs 079652 23 Rs
Banovići, 08.01.2024. godine

Općinski sud u Banovićima, sudija Damir Dautović, u pravnoj stvari tužitelja S.M., iz B., ..., kojeg zastupa punomoćnik Salkanović Aljić Majda, advokat iz Živinica, ulica Maršala Tita broj 2, protiv tuženog Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, ulica Armije BiH broj 52, kojeg zastupa punomoćnik S.N., radnik tuženog, radi isplate naknade plaće i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, vrijednost spora 300,00 KM, dana 25.12.2023. godine, u prisustvu punomoćnika stranaka, zaključio je glavnu raspravu, a dana 08.01.2024. godine, donio je

PRESUDU

Obavezuje se tuženi da tužitelju na ime naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu isplati ukupno 145,03 KM i to za:

- period od 17.02.2020. godine do 28.02.2020. godine iznos od 88,44 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2020. godine pa do isplate,
- februar 2021. godine iznos od 20,79 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2021. godine pa do isplate i
- februar 2023. godine iznos od 35,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2023. godine pa do isplate, u roku od 15 dana, računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Obavezuje se tuženi da u korist tužitelja, Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, izvrši uplatu manje uplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u ukupnom iznosu od 48,34 KM i to za:

- februar 2020. godine iznos od 29,48 KM,
- februar 2021. godine iznos od 6,93 KM i
- februar 2023. godine iznos od 11,93 KM, u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja za isplatu zakonske zatezne kamate preko dosuđenog perioda.

Obavezuje se tuženi da tužitelju naknadi troškova postupka u iznosu od 507,39 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude, pa do isplate, u roku do 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Obrazloženje

Tužitelj je 07.02.2023. godine podnio tužbu protiv tuženog, radi isplate naknade plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu. Navodi da je zaposlen kod

tuženog duži niz godina, a na dan podnošenja tužbe zaposlen je na radnom mjestu „Rukovaoc ventilatora“ u O.J. Podzemna eksploatacija. Rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje - Mostar, Kantonalna administrativna služba Tuzla, broj: FZ6/2/1-35-2-313527-3/16 od 12.12.2017. godine, utvrđena mu je promijenjena radna sposobnost za obavljanje poslova na radnom mjestu „Prvi kopač na održavanju jamskih prostorija i provjetravanja“ u O.J. Podzemna eksploatacija uglja. Nakon nastupanja promijenjene radne sposobnosti raspoređen je na radno mjesto „Rukovaoc ventilatora“ u O.J. Podzemna eksploatacija. Nakon raspoređivanja na novo radno mjesto, tuženi nije isplaćivao naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, u skladu sa važećim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH, odnosno naknadu plaće nije uskladio sa kretanjem prosječne plaće u preduzeću za mjesec za koji se isplata vrši. Dakle, isplaćivana mu je manja naknada plaće od one koja mu po zakonu pripada. Tužbenim zahtjevom potražuje naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu za period od 17.02.2020. godine do 17.02.2023. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospelosti svakog pojedinačnog potraživanja, pa do isplate, te razliku doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Na pripremnom ročištu preinačio je tužbu u pogledu perioda potraživanja, tako da se tužbeni zahtjev odnosi na period od 17.02.2020. godine do dana izrade nalaza i mišljenja vještaka, a na ročištu za glavnu raspravu, nakon izvedenih dokaza, opredijelio je tužbeni zahtjev, u skladu sa varijantom I nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke.

U odgovoru na tužbu od 24.04.2023. godine i tokom postupka, tuženi osporava osnov i visinu tužbenog zahtjeva, navodeći da je postupio u skladu sa Rješenjima Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje - Mostar, Kantonalna administrativna služba Tuzla od 12.12.2017. godine, te je sa tužiteljem zaključio Ugovor o radu broj: 5990/18 od 16.04.2018. godine, na radno mjesto „Rukovaoc ventilatora“ u O.J. Podzemna eksploatacija. Tuženi je donio Rješenje o visini naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu za 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu, na koji način je tužitelj ostvario pravo na naknadu plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu. Ističe da je redovno vršio uplatu doprinosa za PIO/MIO, na ime naknade plaća zbog manje plaće. Obračun i isplatu naknade plaća invalidima druge kategorije, tuženi je vršio u skladu sa odredbama člana 56. Zakona o PIO/MIO F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 13/18). Predlaže sudu da tužbeni zahtjev odbije.

Na ročištu za glavnu raspravu izvedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: “[...]“, pa je sud ocjenom izvedenih dokaza, u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u nastavku: ZPP), odlučio kao u izreci presude.

Među strankama nije sporno da je tuženi tužitelja, kao invalida druge kategorije invalidnosti, u skladu sa Rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje - Mostar, Kantonalna administrativna služba Tuzla, rasporedio na druge odgovarajuće poslove, te da je u skladu sa Rješenjima o visini naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu, koji su izvedeni kao dokazi, obračunavao i isplaćivao naknade plaća zbog manje plaće na drugom radnom mjestu.

Sporno je da li je tuženi pravilno obračunavao i isplaćivao naknadu plaća zbog manje plaće na drugom radnom mjestu, a u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BiH („Službene novine F BiH“ broj: 13/2018 i 93/2019, u nastavku Zakon o PIO).

Iz nalaza i mišljenja od 11.12.2023. godine proizlazi da je vještak izradio dvije varijante. Prema varijanti I, prosječna plaća tužitelja iz godine prije nastanka invalidnosti valorizuje se sa godišnjim koeficijentom rasta plaća svih zaposlenika tuženog sve do 28.06.2012. godine, a od 09.03.2018. godine, vrši se valorizacija naknade plaće na mjesečnom nivou do dana izrade nalaza. Prema varijanti II, prosječna neto plaća koja prethodi godini nastanka invalidnosti, usklađivana je sa kretanjem prosječne neto plaće svih zaposlenika tuženog i dovedena na nivo plaća za mjesec za koji se naknada isplaćuje, za cijeli period od nastanka invalidnosti do dana izrade nalaza i mišljenja.

Sud je potpunom, jasnom i objektivnom prihvatio varijantu I, prema kojoj je tuženi tužitelju, primjenjujući usklađivanje prosječne plaće tužitelja u periodu od 01.03.2018. godine do 30.09.2023. godine, za period od 17.02.2020. godine do 30.09.2023. godine, manje isplatio ukupno 145,03 KM, a više ukupno 6.108,64 KM, odnosno u prebijenom stanju tuženi je više isplatio ukupno 5.963,61 KM, što je vještak prikazao po mjesecima u Tabeli 4 - Pregled obračunate razlike manje i više isplaćene naknade, u skladu sa kojom varijantom je tužitelj opredijelio tužbeni zahtjev potražujući mjesečne iznose naknade plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu i pripadajuće doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao u izreci presude.

Sud nije prihvatio varijantu II nalaza i mišljenja, iz razloga što obuhvata period kad se valorizacija plaća nije mogla vršiti, imajući u vidu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine F BiH“, broj 55/12), kojim su izvršene izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine F BiH“, broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06 i 4/09) i brisane odredbe člana 79. stav 2. kojim je propisano da se naknada plaća osiguranika kod koga je utvrđena II kategorija invalidnosti usklađuje sa kretanjem prosječne plaće kod poslodavca u godini u kojoj se naknada plaće ostvaruje. S obzirom da su navedene izmjene i dopune stupile na snagu 28.06.2012. godine, nije postojao pravni osnov, odnosno obaveza tuženog da u periodu od 01.01.2016. godine do 09.03.2018. godine, kada je na snagu stupio novi Zakon o PIO, vrši valorizaciju plaće.

Odredbama člana 56. stav 1. Zakona o PIO, propisano je da osnovica za određivanje naknade plaće (u daljnjem tekstu: osnovica naknade), je prosječna neto plaća koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti, valorizacijom dovedena na nivo plaća za mjesec za koji se isplaćuje naknada. Shodno odredbama stava 2. istog člana, valorizacija plaće se vrši tako što se prosječna neto plaća koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti, usklađuje sa kretanjem prosječne neto plaće svih zaposlenih kod poslodavca i dovodi na nivo plaća za mjesec za koji se isplaćuje naknada.

Na dosuđenu razliku naknada plaće u iznosu preciziranom u prvom stavu izreke presude, sud je dosudio zakonsku zateznu kamatu istekom 30 (trideset) dana tekućeg mjeseca za prethodni mjesec, odnosno počev od prvog narednog dana u mjesecu za prethodni

mjesec, u smislu odredbe člana 44. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH („ Službene novine F BiH“, broj: 97/17 i 17/20) i odredbe člana 79. Zakona o radu („Službene novine F BiH“, broj 26/16, 89/18, 23/20 – odluka US, 49/21 – dr. zakon, 103/21 – dr. zakon i 44/22), a ne 25. u mjesecu za prethodni mjesec, kako potražuje tužitelj.

Sud nije izvršio kompenziranje utvrđenih negativnih razlika naknade plaće sa utvrđenim pozitivnim razlikama isplaćene naknade plaće u pojedinim mjesecima, kao je predlagao tuženi, iz razloga što je odredbama Zakona o PIO propisano da osnovicu za određivanje naknade plaće čini prosječna neto plaća koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti koja je valorizacijom dovedena na nivo plaća za mjesec za koji se isplaćuje naknada, što znači da poslodavac, prilikom isplate plaće i pripadajuće naknade plaće, može utvrditi visinu naknade plaće za svaki tekući, odnosno naredni mjesec, zbog čega se za predmetna potraživanja, koja su dospjela nakon stupanja na snagu novog Zakona o PIO, ne može vršiti prebijanje razlike manje i više isplaćenih naknada po mjesečnim iznosima.

Prigovor tuženog da vještak sate provedene na bolovanju nije koristio prilikom obračuna naknade, iz kojeg razloga je dobio veću prosječnu plaću, sud je ocijenio neosnovanim. Naime, osnovica naknade je prosječna neto plaća koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti, valorizacijom dovedena na nivo plaća za mjesec za koji se isplaćuje naknada, pa naknada plaće koju je tužitelj ostvario po osnovu privremene spriječenosti za rad ne ulazi u osnovicu naknade.

Odluku o troškovima postupka sud je donio na osnovu člana 383., 384., 386. stav 2., 387., 396. i 397. stav 3. ZPP, člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine F BiH“, broj 22/04 i 24/04).

Troškovi tužitelja sastoje se od nagrade advokatu sa sastav tužbe, zastupanje na pripremnom i ročištu za glavnu raspravu u iznosima od po 240,00 KM i izvođenja dokaza vještačenjem u iznosu od 150,00 KM, što ukupno iznosi 870,00 KM. Troškovi tuženog sastoje se od izvođenja dokaza vještačenjem u iznosu od 150,00 KM

Kako je tužitelj uspio u parnici 64,45%, pripadaju mu troškovi u iznosu od 560,71 KM, dok tuženom, shodno uspjehu u parnici od 35,55%, pripadaju troškovi u iznosu od 53,32 KM.

Procesnim prebijanjem obavezan je tuženi da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 507,39 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude, pa do isplate, u skladu sa odredbama člana 277. u vezi sa članom 324. ZOO.

Sudija
Damir Dautović

Pouka o pravnom lijeku: Protiv presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli, putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranku.